

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascési proficere cupientium utilitatem ac
subsídium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

Caput VI. De Gaudio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

solùm amantur, quia amici sunt) & gratiarum divinarum influxum impediunt; nam si, ut bene discurret S. Bernardus, Apostoli carni Dominicæ inhærentes, quæ sola sancta erat, Spiritu Sancto repleti nequiverunt, donec tolleretur ab eis, tu carni tuæ (& carnalibus socijs) adstrictus & conglutinator, illum meracissimum Spiritum te putas posse suscipere, nisi carnis istis consolationibus funditus renuntiare tentaveris? Id quod benè advertit S. Gertrudis, hinc cavebat maximè in verbis, ne cujusquam hominis cor sibi attraheret, néve in ejus se amicitiam insinuaret, unde quâvis pòst occasione retraheretur. Omnem enim amicitiam humanam, cujus advertere potuit causam, fundamentumque non esse DEUM, ut virus lethale abhorrebat, malebátque obsequijs ac beneficijs cujusunque carere, quàm admittere, ut humano secum favore cor cujusquam esset occupatum. Eiusdem animi Joannes de Luca ex Ordine S. Francisci erat, qui, cum à quodam interrogatus fuisset, cur tantopere Fratrum consortium vitaret? Respondit, id se ob ipsorum bonum facere; quantò enim ipse DEO unitus foret, tantò plùs eorum commodis se prospècturum; teneriores verò cum ijs amicitias à DEO retrahere, adeoque sibi & ipsis officere.

CAPUT VI.

DE GAUDIO.

I. Est affectio animi, alicujus præsentis boni opinione vel possessione concepta, unde facilè patet, cum DEUS sit unicum & summum bonum, in ejus possessione solum verum gaudium reperiri. Porro
de

de hoc gaudio quatuor præcipuè sunt sciendæ, licia, habent
 cetæ.

II. Primum est, ut bene apprehendat fundamētum, super quod gaudium nostrum, ut ita dicam, ædificari & inniti debet, quod quidem fundamētum Cæsarius breviter his verbis indicavit: Verum gaudium non possidetur, nisi pax & iustitia teneatur. Pax enim est, & quasi radix iustitia, secunda pars iustitia gaudium: de iustitia nascitur pax, de pace gaudium generatur.

III. Alterum est, ut bene consideret, firmamēque credat, quod S. Hieronymus pronuntians sequentibus verbis: Difficile, imò impossibile est præsentibus quis & futuris fruatur bonis: ut & ventrem, & ibi mentem repleat: ut de delicijs transire ad delicias, & in utroque sæculo primus sit. In quo sensum etiam S. Bernardus, errat, ait, omnino, si quis caelestem illam dulcedinem huic cineri; divinam illud balsamum huic veneno; charismata illa Spiritus Sancti misceri posse huiusmodi illecebris arbitretur. Quomodo enim ignis & aqua simul esse non possunt, sic spirituales & carnales deliciae in eodem loco compatiuntur.

IV. Tertium est, ut, quò faciliùs electionem inter spirituales & carnales seu sensibiles delicias facere possit, discrimen earum bene apprehendere studiat, quod quidem more suo egregiè S. Gregorius sequentibus verbis describit: Hoc distat inter delicias corporis & corporis, quòd corporales deliciae, cum non habentur, grave in se desiderium accendunt; cum vero tò avidè eduntur, comedentè protinus in sui fastidium per sui satietatem vertunt. At contra spirituales deliciae

deliciae, cum non habentur, in fastidio sunt; cum vero habentur, in desiderio, tantoque à comedente amplius esuriuntur, quanto & ab esuriente amplius comeduntur. In illis appetitus placet, experientia displicet; in istis appetitus vilis est, & experientia magis placet. In illis appetitus saturitatem, saturitas fastidium generat; in istis autem appetitus saturitatem, saturitas appetitum parit; augent enim spirituales deliciae desiderium in mente, dum satiant, quia quanto magis eorum sapor percipitur, eò amplius cognoscitur, quod avidius ametur, & idcirco non habitæ amari non possunt, quia earum sapor ignoratur. Ita ille. Quibus addi potest, quòd ad verum gaudium requiratur, ut semper haberi queat, hominemque plenè satiet, & invito seu contra voluntatem auferri non possit; hæc autem conditiones, ut consideranti facile patebit, in solis spiritualibus delicijs, utpote ex DEO immenso, summè bono, & omnipotente reperiantur.

V. Quartum est, ut generoso animo se resolvat ad delicias spirituales, spreto terrenis, gustandas; nam gustato spiritu desipit omnis caro. Id, quod S. Augustinus expertum se fatetur, exclamans: O quàm suave mihi subito factum est, carere suavitatibus nugarum! & quas amittere metus fuerat, jam dimittere gaudium erat. Ejiciebas enim eas à me vera tu & summa suavitas, ejiciebas eas, & intrabas pro eis omni voluptate dulcior, sed non carni & sanguini; omni luce clavior, sed homini secreto interiori: omni honore sublimior, sed non sublimibus in se. Unde rectè hortatur S. Gregorius Nazianzenus, adsit modò voluntas, animique propositum, propinqua est consolatio in ore tuo & corde tuo: Memor fui DEI, & de-

& delectatus sum. Quid memoriâ paratius? mor ergo esto tu quoque DEI, & delectaberis. facilem & parabilem medicinam! O celerem ceteri rationem! O egregiam beneficij magnitudinem non modò animi dejectionem, mœsticiamque DEI recordatio, sed & delectationem affert. & adversa omnia dulcia facit, teste S. Chrysolostomo sicut enim in mare decidens immensum brevis sic la facilè deletur; sic quantacunque DEUM allidantur, velut in vastum lætitiæ pelagus inciderint extinguntur, atque perduntur.

C A P U T VII.
D E F E L I C I T A T E.

I. Est id, quod vitam sufficientem, optabilem ac nullius indigam præstat. de qua tria scienda sunt. Ascetæ.

II. Primum est, ut certò sibi persuadeat, felicitatem in summi boni possessione consistere, adeò in nulla re creata felicitatem objectivam homini constitui posse, cùm omnis talis res finita sit, ac per se capacitatem appetitûs humani explere non queat. Ius ergo DEUS felicitas objectiva dici potest. debet.

III. Alterum est, ut pariter sibi persuadeat, hujus boni possessionem non aliter, quàm per virtutem moralem seu amorem fieri posse; per hunc autem amorem conjungit se homo cum summo bono, atque adeò ipso, quo modo fieri potest ordinatè fruatur.